

Anti-pestprotocol 2023 – 2024

Versie september 2023

1.	Inleiding	3
2.	Uitgangspunten	4
3.	Aanspreekpunten binnen de school	5
3.1	Vertrouwenspersoon	5
3.2	Anti-pestcoördinator	5
3.3	Anti-pestwerkgroep	5
4.	Pesten & plagen	6
4.1	Verschil tussen pesten en plagen	6
4.2	Waarom pesten kinderen?	7
4.3	Wie zijn vaak slachtoffer?	7
4.4	Vormen van pesten	7
4.5	Pestrollen	8
5.	Signaleren van pesten	9
5.1	Signalen van het slachtoffer van pestgedrag	9
5.2	Signalen van de pester(s)	11
6.	Preventief handelen	13
7.	Cyberpesten & online shaming	15
7.1	Vormen van online pesten	15
7.2	Tips bij online pesten	16
8.	Relevante bronnen m.b.t. pesten	17

1. Inleiding

Saga Driehuis hecht grote waarde aan een veilig schoolklimaat. Binnen de school dagen we elke jongere uit om het beste uit zichzelf te halen en zich daarbij te verhouden op positieve wijze tot de andere jongeren en medewerkers van de school. Alle jongeren moeten zich in hun schoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Wij willen onze jongeren immers niet alleen toerusten met kennis voor een vervolgopleiding, maar hen ook – vanuit onze identiteit – begeleiden in hun ontwikkeling tot zelfbewuste en verantwoordelijke jongvolwassenen. Een goede sfeer en een veilige leeromgeving zijn daarvoor essentiële randvoorwaarden.

Pestgedrag past niet bij een veilig schoolklimaat en wordt derhalve door de school niet getolereerd.

In dit anti-pestprotocol kunt u lezen welk beleid de school voert om pestgedrag te voorkomen, aan te pakken en tegen te gaan. Hiermee geeft het protocol jongeren, medewerkers en ouders inzicht in de stappen die wij als school nemen om pesten tegen te gaan. Door het anti-pestprotocol te volgen ontstaat een samenwerking tussen alle betrokkenen: pester, de gepeste, omstanders, medewerkers en ouders/verzorgers.

Met dit anti-pestprotocol laten wij aan ouders en jongeren zien dat wij pestgedrag serieus nemen. Het is van belang dat iedereen in en rondom de school bekend is met het protocol en dat het gehanteerd wordt in peestsituaties. Direct optreden tegen pesten geeft een duidelijk signaal af aan jongeren dat pesten op school niet getolereerd wordt.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen jongeren en medewerkers elkaar aanspreken, als zich ongewenste situaties voordoen. Dat vraagt wel, dat wij de jongeren leren zich assertief op te stellen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle jongeren in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

NB. Waar in de tekst 'hij' wordt genoemd, kan vanzelfsprekend ook 'zij/hen' worden gelezen.

2. Uitgangspunten

Het is van belang dat alle betrokkenen op de hoogte zijn van de inhoud van dit anti-pestprotocol. Nieuwe medewerkers, jongeren en ouders/verzorgers van Saga Driehuis committeren zich bij inschrijving aan dit protocol.

We hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

- Iedereen is anders, maar wel gelijk. Dit betekent dat we de ander accepteren en respect hebben voor elkaar. Pesten hoort hier dus niet thuis.
- We helpen elkaar en vinden het belangrijk dat iedereen de ander juist behandelt.
- We zijn verantwoordelijk voor ons eigen gedrag en de gevolgen daarvan.
- We vertrouwen en respecteren elkaar, maar spreken elkaar ook aan op ongewenst gedrag.
- Iedere jongere, medewerker en ouder/verzorger spant zich in om pestgedrag te voorkomen.
- We stimuleren positief gedrag en treden direct op bij ongewenst gedrag zoals pesten.
- We zijn en voelen ons wettelijk verplicht om pestgedrag binnen de school tegen te gaan.
- Onze medewerkers nemen duidelijk stelling tegen pesten en zijn bekwaam om pestgedrag te signaleren en te bestrijden.

3. Aanspreekpunten binnen de school

Uiteraard is het uitgangspunt dat de jongere die gepest wordt of getuige is hiervan dit meldt bij de coach. Wanneer een jongere zich hier niet prettig bij voelt kan de jongere ook kiezen voor het melden bij de vertrouwenspersoon of de anti-pestcoördinator. Tevens heeft Saga Driehuis een anti-pestwerkgroep die zich bezig houdt met het evalueren en monitoren van het anti-pestbeleid.

3.1 Vertrouwenspersoon

Binnen de school is er een vertrouwenspersoon aanwezig die klachten van jongeren, medewerkers en ouders in behandeling neemt. Bij de vertrouwenspersoon kunnen jongeren ook terecht als zij worden gepest of getuigen zijn van pesten. De vertrouwenspersoon kan alleen de jongere adviseren in de stappen die genomen kunnen worden en kan de jongere doorverwijzen naar bijvoorbeeld de eigen coach of de anti-pestcoördinator. De vertrouwenspersoon heeft geheimhoudingsplicht.

3.2 Anti-pestcoördinator

Er is een anti-pestcoördinator binnen de school. De anti-pestcoördinator wordt betrokken bij pesten nadat dit is gesignaleerd door medewerkers of jongeren. De anti-pestcoördinator voert het anti-pestprotocol uit en coördineert het beleid.

3.3 Anti-pest werkgroep

Saga Driehuis heeft ook een anti-pestwerkgroep, die elke twee maanden bijeenkomt. Het doel van deze bijeenkomsten is het evalueren en monitoren van het anti-pestbeleid binnen de school. Daarnaast wordt er vanuit de werkgroep materiaal ontwikkeld om te gebruiken voor bijvoorbeeld voorlichting. De werkgroep houdt belangrijke data bij en communiceert dit binnen het team, zoals de week tegen het pesten. De werkgroep bestaat uit de anti-pestcoördinator, het zorgteam en een coach.

4. Pesten & plagen

4.1 Verschil tussen pesten en plagen

Er is veel onderzoek naar pesten gedaan en dat heeft geresulteerd in kennis van definiëring over pesten. Onderzoekers hebben een eigen definitie gegeven aan het begrip pesten.

Alle definities hebben echter gemeenschappelijke kenmerken:

- Pesten vindt herhaaldelijk en intentioneel plaats;
- Het doel is om te kwetsen;
- Pesten is gericht op de zwakkere(n) in de groep.

In dit protocol is de omschrijving van de richtlijn pesten (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, 2014) de leidraad:

“Kinderen worden gepest als ze door leeftijdsgenoten bewust en stelselmatig worden beschadigd door negatieve acties (opzettelijk toebrengen van letsel of ongemak) waarbij de macht ongelijk verdeeld is en het slachtoffer zich niet kan verdedigen.”

Pesten is een uitingsvorm van agressie en geweld; externaliserend probleemgedrag en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Tussen pesten en plagen kan een grens worden getrokken. Plagen kan 'leuk' zijn, maar bij pesten wordt deze grens overschreden. Plagen kan omschreven worden als een lolletje, een grapje of een spel. Er is geen sprake van opzet, het vindt incidenteel plaats en het doel is niet om de ander te kwetsen. Op een speelse manier wordt omgegaan met conflictsituaties. Het grootste verschil zit in het machtsverschil. Bij pesten heeft de pester de macht en is de gepeste de zwakkere. Plagen kan kinderen weerbaarder maken doordat zij zich bewust worden van de eigen en andermans grenzen. In het schema is het onderscheid tussen plagen en pesten weergegeven:

Plagen	Pesten
Niet kwaad bedoeld, onschuldig, voor de lol	Gemeen, bewust kwetsen
Gebeurd af en toe, tijdelijk	Systematisch, langdurig, gebeurd vaak
Gelijke machtsverhouding	Ongelijke strijd
Meestal één tegen één	Meerdere tegen één
Meestal te verdragen, kan kwetsend of agressief zijn	Ernstige gevolgen, geen positieve bedoelingen. Doel is om te kwetsen
Groeps sfeer blijft ongewijzigd/goed	Groeps sfeer verandert/verslechtert
Stopt	Stopt niet
Acceptabel	Niet acceptabel
Personen plagen elkaar	Pesters en slachtoffers zijn meestal dezelfde personen

4.2 Waarom pesten kinderen?

Pesten heeft een erg vervelend effect op het schoolklimaat waarin jongeren zichzelf elke dag in begeben. Wat maakt dat jongeren dan toch pesten?

- Uit angst: bijvoorbeeld om zelf slachtoffer te worden.
- Erbij horen: om bij een groep te kunnen horen of positie in de groep te verstevigen.
- Eigen problemen: pesters hebben vaak eigen problemen waardoor ze zichzelf afreageren op anderen.

4.3 Wie zijn vaak slachtoffer?

Pesters zoeken meestal slachtoffers bewust uit.

Dit zijn vaak jongeren die:

- zich anders kleden en/of gedragen dan de pester.
- vaak minder weerbaar zijn.
- al eerder gepest zijn geweest.

4.4 Vormen van pesten

Pesten kan verschillende vormen aannemen. De scheidslijn tussen de verschillende vormen is soms niet duidelijk te trekken. Zo kan indirect pesten ook in directe vorm plaatsvinden of kan digitaal pesten gecombineerd met verbaal en racistisch pesten plaatsvinden.

Direct pesten:

- Fysiek (lichamelijk): duwen, schoppen, slaan, knijpen of krabben.
- Verbaal (met woorden): schelden, narroepen, beledigen, belachelijk maken of uitlachen.
- Materieel (met spullen): spullen kapot maken, opeisen, afpakken of verstoppen.
- Mentaal pesten/bedreigen: iemand tot iets dwingen, chanteren, intimideren.
- Racistisch: schelden of opmerkingen over ras en/of huidskleur.
- Seksueel: schelden of seksueel getinte opmerkingen en/of gebaren.

Indirect pesten:

- Relationeel /sociaal: buitensluiten, negeren, roddelen, geruchten verspreiden.

Cyberpesten & online shaming:

- Digitaal en mobiel: iemand blokken, stalken, dreigmails sturen, ongevraagd (pikante) foto's/video doorsturen naar anderen of online zetten.

4.5 Pestrollen

Indien er sprake is van pesten, kunnen verschillende betrokkenen worden onderscheiden. Bij pesten komen een aantal standaard pestrollen voor:

Gepeste/pestslachtoffer	De jongere(n) met een zwakkere positie in de groep, mikpunt van pesterijen.
Pester	Dominante jongere(n) met de sterkere positie in de groep. Neemt het initiatief om de ander te pesten = initiatief nemer, de dader.
Meelopers	Assistent-pester: hij of zij pest actief mee en voert acties in naam van de pester uit. Ondersteunen en helpen de pester.
Aanmoedigers	Zij worden ook wel de supporters en/of aanmoedigers genoemd. Deze groep bestaat uit de versterkers. Ze zijn bang voor de pester of willen erbij horen.
Buitenstaanders/wegkijkers	De omstanders/toeschouwers in de groep. Zij zien het pesten, maar grijpen niet in. Zij zijn te bang om zelf slachtoffer te worden. Dit is de grootste groep.
Helpers	De verdedigers van het peetslachtoffer. Deze jongeren komen op voor de peetslachtoffers en proberen het pesten te stoppen.
Stopt	Stopt niet
Acceptabel	Niet acceptabel
Personen plagen elkaar	Pesters en slachtoffers zijn meestal dezelfde personen

5. Signaleren van pesten

Pesten is een complex groepsprobleem. Pesten vindt geraffineerd plaats en vaak is niet bekend dat gepest wordt omdat de pestproblematieken niet worden gemeld. Het is van belang dat de mogelijke signalen die pester(s) en slachtoffer(s)/gepeste kunnen vertonen bekend zijn. De signalen staan in verbinding met gedragsveranderingen en verschillen per jongere. Lastig is dat een jongere niet altijd signalen vertoont of dat de signalen andere oorzaken hebben. Het is dus van belang dat de coach de oorzaak van de gedragsverandering onderzoekt. De meest genoemde signalen worden hieronder beschreven. Bij het gepeste kind wordt een onderscheid gemaakt in primaire en secundaire signalen. Primaire signalen vallen in tegenstelling tot secundaire signalen op. Gerichte en nauwkeurige observatie door betrokken partijen geven inzicht in de secundaire signalen.

5.1 Signalen van het slachtoffer van pestgedrag

Algemene kenmerken:

- Psychosomatische klachten: hoofdpijn, buikpijn, misselijkheid, moeheid, eetproblemen.
- Psychische klachten: stil, teruggetrokken, onzeker, angstig, ongelukkig, negatief zelfbeeld, onverwachte stemmingswisselingen.
- Lichaamstaal: gespannen, wegstaren, weinig emotie, ongelukkig, hoofd naar voren buigen, schouders laten hangen.

Op school

A. Primaire signalen:

De slachtoffers

- worden vaak op een gemene manier gepest, bespot, vernederd, bedreigd, gekleineerd en hebben een bijnaam;
- worden uitgelachen op een spottende en onvriendelijke manier;
- worden fysiek aangepakt (stompen, slaan, duwen, stoten) en kunnen zich hier niet adequaat tegen verweren;
- zijn betrokken bij ruzies waarbij ze zich niet kunnen verdedigen;
- hebben eigendommen die worden beschadigd;
- komen eerder dan de les begint of blijven na de les hangen;
- vertonen blauwe plekken, verwondingen, schrammen, gescheurde kleding, die niet op een normale manier is opgelopen.

B. Secundaire signalen:

De slachtoffers

- zijn vaak alleen en worden uitgesloten;
- lijken geen vrienden te hebben;
- worden als laatste gekozen, bijvoorbeeld bij het vormen van groepjes of niemand wil naast hem/haar zitten;
- proberen dicht bij de coach te blijven en kunnen beter omgaan met volwassenen dan met leeftijdsgenoten;
- vinden het moeilijk om hardop in de klas te praten en geven een angstige en onzekere indruk;
- zien er bang, ongelukkig, neerslachtig en huilerig uit;
- vertonen een plotselinge of geleidelijke verslechtering in schoolresultaten;
- kunnen onder leeftijdsgenoten moeilijk voor zichzelf opkomen.

Thuis

A. Primaire signalen:

De slachtoffers:

- komen thuis met gescheurde kleding of bezittingen die stuk zijn;
- vertonen verwondingen (blauwe plekken, schrammen en/of ander lichamelijk letsel) en geven hier een omstrede uitleg voor.

B. Secundaire signalen:

De slachtoffers:

- brengen na school geen leeftijdsgenoten mee naar huis en worden zelden of niet uitgenodigd voor feestjes;
- slapen rusteloos, hebben nachtmerries,
- plassen in bed of huilen in de slaap;
- zijn bang om naar school te gaan en fietsen alleen;
- hebben vaak lichamelijke klachten: hoofdpijn, buikpijn, slechte eetlust; ze kiezen een ongebruikelijke route om naar school/huis te gaan;
- verliezen de belangstelling voor schooltaken.

5.2 Signalen van de pester(s)

Algemene kenmerken:

De pester:

- is op zoek naar macht en waardering van de groep;
- is meestal fysiek of verbaal sterker dan de gepeste;
- doet zich zelfzeker voor, maar is het vaak niet;
- heeft weinig respect voor grenzen;
- kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen;
- heeft weinig gewetensproblemen bij pestgedrag;
- vindt soms dat de gepeste erom vraagt;
- is zich niet bewust van de gevolgen voor de gepeste;
- ziet het gedrag zelf niet als pesten;
- schrikt bij het horen van de gevolgen van het eigen gedrag.

Er bestaat geen eenduidige oorzaak waarom mensen pestgedrag vertonen. Er kunnen verbanden gelegd worden waarom een persoon een pester wordt:

- Personen die weinig aandacht krijgen van hun opvoeders, die zelf fysiek worden gestraft en die voor hun eigen agressieve gedrag niet worden gecorrigeerd, lopen een grote kans om te gaan pesten.
- Zelf gepest worden lijkt vaak een oorzaak van pestgedrag.
- Voorbeeldgedrag van volwassenen kan invloed hebben op pestgedrag van kinderen en jongeren.

Op school:

De pester:

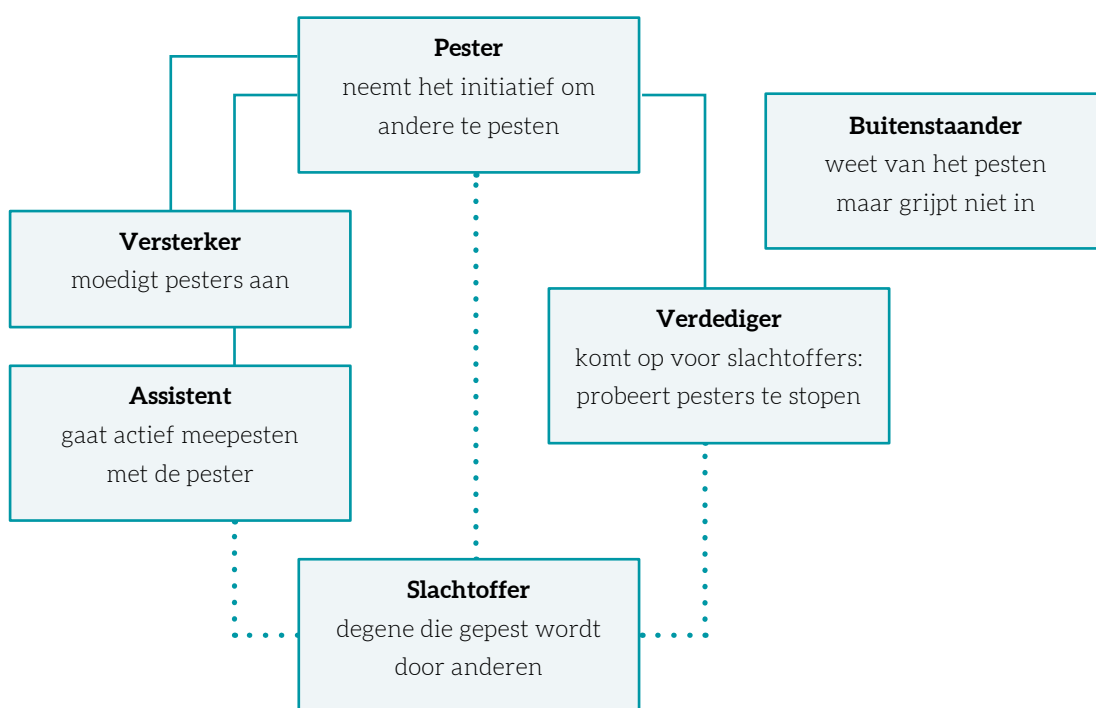
- pest op een gemene manier: spotten, intimideren, schoppen, roddelen, dingen stuk maken etc.;
- heeft het vooral gemunt op de zwakkere jongeren en proberen de meelopers op hun hand te krijgen;

Let op: Meisjes pesten veelal op een subtielere manier, die moeilijker op te sporen valt, bijvoorbeeld roddelen, een vriendin afpakken, uitsluiten, etc.

Thuis:

- ze vertellen hoe populair ze op school/bij vrienden zijn;
- ze gaan met een vast groepje om, maar vertelt nooit wat ze samen doen;
- ouders vermoeden dat het kind een geheim heeft.

In peestsituaties komen ook jongeren voor die een dubbelrol hebben. Zij zijn pesters, maar tevens ook slachtoffer, oftewel 'bully-victim'. Vaak vertonen deze jongeren agressief gedrag. Het is belangrijk dat het pestgedrag wordt aangepakt, maar ook dat de jongeren de zorg krijgen die zij nodig hebben omdat zij tevens slachtoffer zijn.

Het hebben van een aanspreekpunt en anti-pestcoördinator binnen school en het hebben van een anti-pestprotocol maakt geen einde aan de pestproblematieken. Pesten is onacceptabel en vraagt om een gezamenlijke en eenduidige aanpak. Pas dan kunnen de pestproblematieken bestreden worden. Wij hanteren een schoolbrede aanpak op Saga.

6. Preventief handelen

De aanpak bestaat uit preventief en curatief handelen. Er zijn verschillende interventies die plaatsvinden op schoolniveau, groepsniveau en individueel niveau.

Schoolbrede preventieve interventies:

- De schoolleiding is belast met de algemene verantwoordelijkheid en zorgt ervoor dat medewerkers voldoende informatie hebben over pesten en aanpakken van pesten.
- De schoolleiding zorgt voor bekendheid van de vertrouwenspersoon, anti-pestcoördinator door vermelding in de schoolgids/op de website.
- Er zijn schoolregels met daarin leefregels opgesteld.
- Medewerkers houden ook in vrije momenten toezicht op het naleven van de school- en leefregels.
- Medewerkers worden geschoold in het signaleren en bestrijden van pesten.
- Het anti-pestprotocol wordt jaarlijks in het team besproken en geëvalueerd.
- Er wordt jaarlijks een inspiratiessie georganiseerd voor ouders gekoppeld aan het thema (cyber)pesten.
- Voor jongeren worden er inspiratiesessies georganiseerd die in het teken staan van voorkomen van pestgedrag.

Coachgroep preventieve interventies:

De coach:

- bespreekt in de klas de algemene leefregels van de school;
- stelt samen met de jongeren de gedragsregels van de klas op;
- bespreekt het anti-pestprotocol en handelt hiernaar;
- geeft aandacht aan sociale vaardigheden gericht op bijvoorbeeld sociale omgang en relaties met elkaar, pesten en plagen, groepsdynamiek en groepsdruk, erbij horen, voor jezelf opkomen etc.;
- geeft aandacht aan veilig internetgebruik en social media bijvoorbeeld; 'What's Appening', 'What's Happy', 'Instagrap', 'Help wanted', 'It's up to you', 'HALT';
- meldt de aanwezigheid van vertrouwenspersoon jongeren, aanspreekpunt pesten en anti-pestcoördinator;
- organiseert activiteiten om de saamhorigheid in de klas te verhogen.

De vakdocent:

- is alert op ongewenst gedrag en meldt pestsignalen bij de coach en/of anti-pestcoördinator.

De vakdocent bespreekt de gedragsregels die gelden in zijn les;

- werkt aan een positieve sfeer in de groep;
- neemt de verantwoordelijkheid om jongeren aan te spreken op de leefregels.

Individuele preventieve interventies:

- jongeren worden betrokken bij het oplossen van pesten en worden verantwoordelijk gemaakt voor een veilig klassenklimaat;
- jongeren krijgen de mogelijkheid om pestgedrag bij de coach te melden of om advies te vragen aan de coördinator sociale veiligheid;
- jongeren die ongewenst gedrag vertonen worden gecorrigeerd en gestuurd door gespreksvoering met een coach en/of anti-pestcoördinator;
- jongeren krijgen de mogelijkheid om een sociale weerbaarheids- en/of vaardigheidstraining te volgen.

7. Cyberpesten & online shaming

7.1 Vormen van online pesten

Cyberpesten en online shaming zijn vormen van pesten en nemen steeds verder toe en ergere vormen aan. Cyberpesten is een vorm van pesten waarbij digitale kanalen zoals social media bijvoorbeeld Facebook en Whatsapp worden gebruikt. Bij online shaming brengt iemand bewust iemand anders naar beneden en schade toe voor zijn reputatie. Online shaming is strafbaar sinds 2020.

Online pesten heeft een groter effect dan 'klassiek' pesten. Vaak gebeurt online pesten anoniem, de emotionele reactie van de gepeste wordt niet gezien en de reikwijdte van pesten via sociale media is veel groter. Daarnaast heeft bijna elke jongere een smartphone en maakt dagelijks gebruik van social media. Het online pesten gebeurt daardoor sneller en gemakkelijker. De meest voorkomende manier van cyberpesten is 'laster' waarbij bijvoorbeeld kwetsende teksten, foto's of roddels via internet worden verspreid. In de tabel staan enkele veel voorkomende vormen van online pesten.

7.2 Tips bij online pesten

Bewaar de berichten en maak screenshots. Verzamel bewijs. Bij het ontvangen van what's apps/e-mails, blokkeer de pester en/of afzender. Probeer de dader op te sporen. Als informatie geplaatst wordt op sites, neem contact op met helpdesk/ICT-beheerder van de site en laat de berichten verwijderen. Indien sprake is van stalking, bedreiging, verspreiden van naaktfoto's, aanbrengen van lichamelijk en/of materiële schade kan hiertegen aangifte gedaan worden bij de politie.

Vormen cyberpesten	Omschrijving
Sexting	Seksueel getinte berichten zoals foto's of filmpjes online van iemand ongevraagd versturen/verspreiden
Sex tortion	Seksuele afpersing via social media. Bijv. dreigen een seksueel getinte foto/video online te zetten tenzij geld wordt betaald.
Slutshaming	het uitschelden of buitensluiten van (meestal een) vrouw omdat ze zich seksueel te vrij zou gedragen
Virtuele uitsluiting	Iemand of een hele groep personen blokkeren
Bezemen	Een advertentie uit naam van het slachtoffer plaatsen waarin hij of zij te huur is als escort
Trolling	Iemand provoceren, de reactie filmen en op internet plaatsen
Happy slapping	Een willekeurige persoon in elkaar slaan, de gebeurtenis filmen en op internet plaatsen
Laster	Belastend materiaal (kwetsende teksten op internet plaatsen, foto's, filmpjes of roddels via internet verspreiden) op internet plaatsen of via de mobiel, internet of social media versturen
Bangalijsten	Een top tien verspreiden van de vermeend gemakkelijk te krijgen meisjes
Grooming	Digitaal kinderlokken
Identiteits-hack	Nepprofielen aanmaken met gestolen vertrouwelijke informatie van privé-accounts
Flaming	Beledigende, agressieve, bedreigende of vijandige boodschappen op internet versturen
Dissing	Online kwaadaardig roddelen met als doel een goede naam te beschadigen

8. Relevante bronnen m.b.t. pesten

Er zijn verschillende bronnen te raadplegen die meer informatie geven over het voorkomen, omgaan, bestrijden en melden van pesten. Voor school, ouders/verzorgers en jongeren geven deze bronnen veel handvatten om een veilige sfeer op school te realiseren en te behouden.

Naam organisatie	Contactgegevens
Stichting omgaan met pesten	omgaanmetpesten.nl
School en veiligheid	schoolenveiligheid.nl
Pestweb	pestweb.nl
Meldknop	meldknop.nl
Ouders en onderwijs	oudersenonderwijs.nl
De kindertelefoon	kindertelefoon.nl
Politie	vraaghetdepolitie.nl
Mediawijsheid.nl	mediawijsheid.nl
Veilig internetten	veiliginternetten.nl
Centrum voor jeugd en gezin Kennemerland	cjkennemerland.nl
Kennisnet	kennisnet.nl/mijnkindonline

Saga Driehuis

Nicolaas Beetslaan 3
1985 HH Driehuis

T +31 (0)6 34 30 08 34
E info@sagadriehuis.nl
I www.sagadriehuis.nl